

Марія-Луїза Бранді в підручнику «Відео на уроках німецької мови» описує типологію вправ, які можна застосувати під час певного етапу перегляду відеоматеріалу [1, с. 192]. Вважаємо, що для формування німецькомовної лексичної компетентності учнів сьомого класу доцільними є наступні типи вправ:

1. Перед початком перегляду відео:
  - асоціами;
  - зоровий матеріал (малюнки та фото);
  - висування гіпотез щодо змісту на основі назви відео;
  - проведення дискусії щодо очікувань учнів від відео.
2. Під час перегляду відео:
  - завдання пов'язані з мовною інформацією;
  - завдання пов'язані з героями та змістом.
3. Після перегляду відео:
  - заповнити таблицю;
  - заповнити пропуски у тексті;
  - переказати зміст використовуючи подану лексику з відео.

Використовуючи відеоматеріали на заняттях з німецької мови, вчитель має дотримуватись наступних вимог:

- тривалість відео – не більше 8 хвилин;
- цілеспрямованість кожного перегляду відео;
- наявність роздавального матеріалу з розробленими завданнями;
- добра якість відео;
- відео має відповідати цензурі.

Перегляд відеоматеріалів на заняттях з німецької мови створює атмосферу спільної пізнавальної діяльності. Завдяки цілеспрямованості кожного перегляду мимовільна увага учнів переходить в довільну, а інтенсивність уваги впливає на процес запам'ятовування. Крім того, поєднання різних органів сприйняття інформації сприяє кращому запам'ятовуванню лексичного матеріалу. Усі ці чинники позитивно впливають на формування німецькомовної лексичної компетентності учнів сьомого класу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Brandi, M-L. (2005). Video im Deutschunterricht. Eine Übungtypologie zur Arbeit mit funktionalen und dokumentarischen Filmsequenzen (S. 192). München: Langenscheidt.
2. Криклива, О. (2013). Використання відео на уроках німецької мови. *Основа*, 9(57), 9.
3. Мутянин, А., 2015. Використання автентичних письмових та аудіо/відеоматеріалів при навчанні іноземної мови. *Англїстика та американїстика*, (12), с. 92.

Гавришак А.В.

група мСОАМ–11 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд.пед.наук, викладач Нацюк М. Б.

FACILITATION ASPECTS OF THE FORMATION PROCESS OF ENGLISH COMPETENCE OF STUDENTS OF SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS

The concept of implementing the national policy in the field of reforming general secondary education "New Ukrainian School" regulates the main aspects of modern pedagogy. Among them: respect for the individual; friendliness and positive attitude; trust in relationships; dialogue – interaction – mutual respect; distributed leadership (proactivity, the right to choose and responsibility for it); principles of social partnership (voluntary acceptance of communication, obligation to fulfill agreements) [3].

Effective implementation of the conceptual foundations of pedagogical partnerships in school education requires a radical rethinking of the role and functions of teachers. Pedagogical facilitation is gaining more and more popularity in this direction.

According to scientists and pedagogical practitioners, the pedagogy of partnership accepts the student as a voluntary and interested colleague, like-minded, equal participant in the pedagogical process, caring and responsible for its results [2, p. 38].

Facilitation as a psychological and pedagogical phenomenon of interaction of educational subjects was studied by foreign and domestic scientists: K. Rogers, R. Dimukhametov, A. Sirazeeza, O. Shakhmatova, G. Ball, S. Borisyuk, N. Volkova, O. Levchenko, V. Nesterenko, I. Kubareva, O. Fisun, S. Khilko, K. Shevchenko, S. Omelchenko, T. Shulyk, O. Galitsan.

K. Shevchenko defines that pedagogical facilitation is a process of interaction between teachers and students, based on the principles of humanism, polysubjectivity and tolerance, as well as the teacher's ability to create such an educational space becomes a measure of his professionalism [5].

O.B. Fisun emphasizes that the purpose of facilitation is the organization of effective work of students on the basis of humanism, personal self-development, constructive interaction [4].

K. Rogers argues that the means of facilitation interaction can educate individuals who are able to act on their own initiative and be responsible for these actions; capable of reasonable choice and self-direction; are critical in their actions, able to evaluate the contributions made by others; manage the knowledge needed to solve the problem; able to flexible and intelligent adaptation to new problem situations; freely and creatively using all the experience suitable for this problem; be able to cooperate effectively with other people in various activities; work not at the expense of understanding from the person, and realizing own socialized purposes [1, p. 79].

Researchers identify the following most important characteristics of facilitation in education:

- interaction of the teacher with students, as well as students with each other, with aim to understand, support;
- own position: each participant has the right to his own opinion, the teacher-facilitator is sincerely interested in the opinion of others, without imposing his freedom;
- individuality and efficiency: each subject of communication is recognized as a unique person, the teacher-facilitator is attentive to all students, not only to leaders and the most active;
- self-disclosure: the teacher-facilitator pedagogically competently expresses his own feelings and emotional experiences, reducing the psychological protection and barriers of feeling between the participants of interactions;
- organization of educational environment: facilitative organization of space allows free establishment of eye contact, joint actions, combining verbal and improper use of means of communication, emotional states, causing feedback and interconnection [5].

Interpreting the higher position of the process of formation of English lexical competence in high school students, it should be noted that for better motivation of students to learn, teach them to use interesting methodological publications that will promote greater development and faster assimilation of materials.

We offer such methods as:

- complete physical reaction;
- intelligence map;
- dialogic method;
- game method.

Each of the above provisions can implement facilitation aspects that contribute not only to the formation of the team skills, but also to the development of intellectual and creative potential of each individual, as well as responsibility for humanization in the educational process declared in the New Ukrainian School Concept.

REFERENCES

1. Балл Г.О. Орієнтири сучасного гуманізму (в суспільній, освітній, психологічній сферах) (видання 2-е, доповнене) / Г.О.Балл. Житомир: Волинь, 2008. 235 с.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : Посібник для студентів вищих навчальних закладів. / О. Вишневський. Дрогобич: Коло, 2006. 326 с.
3. Розпорядження КМ України від 14.12.2016 № 988-р. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.
4. Фісун О. В. Педагогічна фасилітація як багатозначний феномен / О. В. Фісун: зб. наук. пр. Харківськ. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. 2010. Вип. 34. С. 133–139.
5. Шевченко К. О. Педагогічна фасилітація у контексті професійної компетентності вчителя / К. О. Шевченко : зб. наук. пр. Психологічні науки. 2014. Вип. 2.13 (109). С. 258–263.

Гамзаєва-Прутковська Е. В.

група АФ–18 (Маріупольський державний університет)

Науковий керівник – доктор філологічних наук, доцент Городнюк Н. А.

ОСОБЛИВОСТІ ДРАМИ-МІСТЕРІЇ ДЖ.Г. БАЙРОНА «КАЇН»

У різні часи й у різних народів біблійна оповідь про Каїна та Авеля привертала увагу митців, давала письменникам неабиякий простір для уяви і роздумів, постановки широких морально-філософських проблем.

Факту братовбивства присвячено чимало творів, починаючи ще із середньовічних містерій і закінчуючи творами, що написані в наші дні. Вперше ідейна та сюжетна основа біблійної оповіді була змінена Дж. Байроном у містерії "Каїн" (1821), де первородний син Адама та Єви зображується не як ворог роду людського, а навпаки – як шукач знань, які здатні вказати шлях до щастя і добра.

"Каїн" – це містерія в п'яти актах, у ній вісім діючих осіб: Адам, Каїн, Авель, Ангел Господній, Люцифер, Єва, Ада, Села. Всі персонажі – біблійні, основна дія відбувається на землі, після вигнання перших людей з раю. Канонічна історія Каїна та Авеля дуже лаконічна. Суть християнського переказу – смирення; головний гріх Каїна – гордіня, вина його незаперечна. Байрон ж дає зовсім інше бачення цього сюжету.

Містерія захоплює грандіозністю масштабів, універсальністю у постановці проблеми добра і зла та провини за те, що воно існує на землі і рід людський опинився у скверні, титанізмом істинно прометеївського характеру головного героя, його новаторською парадоксальною трактовкою. Біблійний Каїн – перший убивця на землі, що несе на чолі страшну печать свого злочину, бо підняв руку на єдинокровного брата, – в містерії Байрона людина, сповнена найглибшого співчуття і жалості до людей за їх страждання у земній юдолі, на які їх прирік небесний владика.

Каїн тяготиться своїм існуванням, він дорікає своїх батьків у тому, що вони не скуштували від дерева життя, яке дозволило б їм не перейматися страхом смерті. У ньому немає і частки того смирення, яке притаманне Адаму, Єві і іншим їх дітям. Більш глибоко, ніж інші другорядні герої у містерії розкритий образ Ади – дружини Каїна. Вона – втілення лагідності, нескінченної любові і відданості.

За сценою молитви слід монолог Каїна, в якому той висловлює своє обурення світоустрій, сумнівається в щасті Всевишнього. Читач розуміє, що ці питання хвилюють героя вже давно, що це плоди довгих і гірких роздумів і спостережень. Саме в цей момент сумніву з'являється постать Люцифера. В описі його зовнішності відчувається спадкоємність від мільтонівського сатани, він дуже далекий від християнської трактування цього образу.